ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr. A42-00984-21/9
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:0422.A420272820.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 22.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L.Andersone,

rakstveida procesā izskatīja Kirasao reģistrētā uzņēmuma OnyxioN B.V. un Kiprā reģistrētā uzņēmuma Onyxion Development Limited pieteikumu par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2020.gada 26.oktobra lēmuma Nr.1590-Blok atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (turpmāk – inspekcija) veica interneta monitoringu Latvijas Republikā. Monitoring laikā tika konstatēts, ka, izmantojot domēna vārdu *rolletto.com*, mājaslapā *www.rolleto.com* (turpmāk – vietne) tiek organizētas interaktīvās azartspēles. Vienlaikus inspekcija konstatēja, ka vietnē norādītās kapitālsabiedrības OnyxioN B.V. un Onyxion Development Limited (turpmāk – pieteicējas) nav saņēmušas azartspēļu organizēšanas licenci interaktīvo azartspēļu organizēšanai.

Ņemot vērā interneta monitoringā konstatēto, inspekcija ar 2020.gada 26.oktobra lēmumu Nr.1590-Blok (turpmāk – lēmums) nolēma: 1) vietni, domēna vārds *relletto.com*, atzīt par Latvijas Republikā nelicencētu interaktīvo azartspēļu organizēšanas vietni un ierobežot piekļuvi interneta mājaslapai; 2) elektronisko sakaru komersantiem veikt iepriekš minētā domēna pāradresāciju uz https://www.iaui.goc.lv/lv/pazinojums; 3) elektronisko sakaru komersantam ar tam pieejamiem tehnoloģiskiem risinājumiem veikt papildu pasākumus piekļuves ierobežošanai Latvijā nelicencēta interaktīvo azartspēļu vai interaktīvo izložu organizētāja domēna vārdam vai interneta protokola (IP) adresei; 4) maksājumu pakalpojumu sniedzējam noteiktā termiņā nodrošināt atteikumu veikt attālinātos maksājumus, izmantojot Latvijas Republikas rezidentam izsniegto maksājuma karti, maksājumu pakalpojumu saņēmējam – Latvijas Republikā nelicencētam interaktīvo azartspēļu un interaktīvo izložu organizētājam, tos identificējot pēc azartspēļu un izložu pakalpojumu sniedzējiem noteiktajiem identifikatoriem, kas tiem piešķirti starptautisko maksājumu karšu shēmās; 5) aizliegt kredītiestādēm, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un elektroniskās naudas iestādēm darījumu uzsākšanu un kredītpārvedumu veikšanu, kā arī nodrošināt uzsākto darījumu izbeigšanu ar pieteicējiem; 6) nosūtīt pieprasījumu visiem Latvijas Republikas elektronisko sakaru komersantiem, kredītiestādēm, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un elektroniskās naudas iestādēm.

[2] Pieteicējas, nepiekrītot lēmumam, vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējas nav organizējušas azartspēles Latvijas Republikā. Pieteicēju ieskatā ne katrs gadījums, kurā Latvijas rezidents var piekļūt tīmekļa vietnei, kurā tiek organizētas azartspēles, būtu uzskatāms par azartspēļu organizēšanu Latvijas Republikā. Interpretējot jēdzienu azartspēļu organizēšana Latvijas Republikā, būtu jāņem vērā pasīvā mārketinga princips, kas nostiprināts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr.593/2008 „Par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I)" 6.pantā. Atbilstoši šim principam pieteicēja nevar tikt atzīta par pakalpojuma sniedzēju, kas organizē azartspēles Latvijas Republikā, jo pieteicēja nav vērsusi savu darbību uz fiziskās personas mītnes valsti, tas ir, nav reklamējusi vai tulkojusi tīmekļa vietni attiecīgajā valsts valodā, nav sniegusi konsultāciju attiecīgajā valsts valodā. Tāpat pieteicēja uzskata, ka ir nepieciešams konstatēt, ka fiziskai personai no Latvijas Republikas bija iespējams iemaksāt dalības likmi.

[2.2] Pieteicējas nav pieņēmušas likmes no fiziskām personām, uz kurām būtu attiecināms Azartspēļu un izložu likuma 3.[1] panta aizliegums piedalīties interaktīvajās azartspēlēs, kas Latvijas Republikā tiek organizētas bez inspekcijas izsniegtas licences. Minēto pierāda apstāklis, ka inspekcijas uzņemtajos ekrānšāviņos ir redzams, ka inspekcijas izveidotajā kontā ir 0,00 *euro*, proti, tajā nav ieskaitīti naudas līdzekļi.

[2.3] Apstāklis, ka tīmekļa vietne uz monitoringa laiku dažādu tehnisku iemeslu dēļ ir faktiski pieejama, nav pamats pieņēmumam, ka pieteicējas nav ievērojušas Azartspēļu un izložu likumā noteiktās prasības.

[2.4] Lēmums par ierobežojumiem, kas noteikti saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 13.[1] panta pirmo daļu, Kredītiestāžu likuma 65.panta ceturto daļu un Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 44.[2] panta pirmo, ceturto un piekto daļu, nav obligāts administratīvais akts, un inspekcijai šo ierobežojumu piemērošanā ir noteikta izdošanas rīcības brīvība. Tādēļ inspekcijai lēmumā bija jāietver apsvērumi par izvēlēto ierobežojumu lietderību.

[2.5] Pieteicējām noteiktie ierobežojumi, kas pamatoti ar Kredītiestāžu likuma 65.panta ceturto daļu un Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 44.[2] panta pirmo un otro daļu nav samērīgi, jo nesasniedz Azartspēļu un izložu likuma 3.panta pirmās daļas un 46.panta otrās daļas mērķi.

[2.6] Inspekcija nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 62.pantā noteikto uzklausīšanas pienākumu.

[3] Inspekcija paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un norāda turpmāk minēto.

[3.1] Pieteicējas pieteikuma 6.6. un 6.8.punktā apliecina, ka veic azartspēļu organizēšanu un gūst no tā ieņēmumus, tādējādi lietā nav strīda par to, ka pieteicējas organizē azartspēles tīmekļa vietnē *www.rolletto.com*.

[3.2] Pieteicējas savu darbību ir vērsušas uz Latvijas Republiku, jo tīmekļa vietne *www.rolletto.com* ir pieejama Latvijas Republikas teritorijā. Fiziskas personas, izmantojot Latvijas Republikas teritorijā licencētu pakalpojumu sniedzēju sniegtos pakalpojumus, var izveidot spēles kontu, ko apliecina ekrānšāviņa izdrukas redzamais paziņojums tīmekļa vietnē „Reģistrācija ir veiksmīgi pabeigta". Tādējādi fiziskās personas dati tika pieņemti, reģistrēti azartspēļu organizētāja datu bāzē un persona ir kļuvusi par pieteicēju klientu. Inspekcija uzskata, ka lietā nav nozīmes apstāklim, vai tā ir veikusi finanšu līdzekļu iemaksu attiecīgajā spēles kontā.

[3.3] Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra direktīvai 2006/123/EK „Par pakalpojumiem iekšējā tirgū" uz azartspēlēm un izlozēm nav attiecināmi brīvi pārrobežu pakalpojumu kustības principi. Tādējādi dalībvalstīm tiek piešķirta rīcības brīvība, nosakot azartspēļu regulējumu sava teritorijā, tajā skaitā internetā.

[3.4] Elektronisko sakaru likumā, Kredītiestāžu likumā, Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā nav noteiktas inspekcijas tiesības vai pienākumi noteikt kādu alternatīvu lēmuma izpildes veidu, kas nav noteikts minētajos normatīvajos aktos vai vērtēt kādus īpašus apstākļus.

[3.5] Ar lēmumu pieteicējām netiek liegtas tiesības organizēt azartspēles savās reģistrācijas un licenci izsniegušajās valstīs.

[3.6] Pieteicējas nav lēmuma adresātes Administratīvā procesa likuma 27.panta izpratnē, jo ar lēmumu netiek nodibinātas, grozītas, konstatētas vai izbeigtas konkrētas tiesiskas attiecības starp valsti un pieteicējām, jo tādas tiesiskās attiecības pieteicējas nav pieprasījušas nodibināt un tādas arī nav nodibinātas.

[3.7] Lēmums skar pieteicēju ekonomiskās, nevis tiesiskās intereses. Ekonomiskās intereses nevar tikt aizsargātas administratīvā procesa ietvaros.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas materiālus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un dalībnieku rakstveida paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[6] No lietas materiāliem konstatējams un par to nepastāv strīds, ka, izmantojot domēna vārdu *rolletto.com*, mājaslapā *www.rolleto.com*, tiek organizētas interaktīvās azartspēles, ko piedāvā pieteicēja – Kirasao reģistrēta un Kiprā licencēta kompānija.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 3.panta pirmo daļu Latvijas Republikā azartspēles un izlozes drīkst organizēt tikai pēc attiecīgo azartspēļu vai izložu licenču saņemšanas. Tāpat Azartspēļu un izložu likuma 46.panta otrā daļa noteic, ka interaktīvo azartspēļu organizēšana un likmju pieņemšana ir atļauta pēc tam, kad saņemta attiecīgā Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas izsniegtā licence.

Tādējādi secināms, ka interaktīvo azartspēļu organizēšanai ir nepieciešams saņemt licenci.

Lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicējas nav saņēmušas Latvijas Republikas inspekcijas izsniegtu azartspēļu organizēšanas licenci interaktīvo azartspēļu organizēšanai. Pieteicējas uzskata, ka tās nav organizējušas interaktīvās azartspēles Latvijas Republikā.

Līdz ar to ir noskaidrojams jautājums, vai pieteicējas ir organizējušas interaktīvās azartspēles Latvijas Republikā.

[7] Pieteikumā norādīts, ka, interpretējot Azartspēļu un izložu likuma 3.panta pirmajā daļā ietverto jēdzienu azartspēļu organizēšana Latvijas Republikā, būtu jāņem vērā pasīvā mārketinga princips, kas nostiprināts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.593/2008 „Par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I)" 6.pantā un kas paredz, ka līgumu, ko fiziska persona noslēdz ārpus savas saimnieciskās darbības jomas regulē pakalpojuma sniedzēja valsts tiesību akti, ja tas nevērš savu darbību pret fiziskas personas mītnes valsti. Pieteicēju ieskatā tās nav vērsušas savu darbību uz Latvijas Republiku, jo nav reklamējušas vai tulkojušas tīmekļa vietni attiecīgajā valsts valodā, nav sniegušas konsultāciju attiecīgajā valsts valodā.

Tiesa pievienojas inspekcijas secinājumam, ka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra direktīvas 2006/123/EK „Par pakalpojumiem iekšējā tirgū" 2.panta otrās daļas „h" apakšpunktu brīvi pārrobežu pakalpojumu kustības principi nav attiecināmi uz azartspēlēm un izlozēm. Tādējādi dalībvalstis īsteno ekskluzīvo kompetenci, nosakot azartspēļu regulējumu sava teritorijā, tajā skaitā internetā.

To apstiprina arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.593/2008 „Par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I)" 1.pantā noteiktais, ka šī regula jo īpaši neattiecas uz administratīvām lietām. Ņemot vērā minēto, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr.593/2008 „Par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I)" un tajā ietvertie tiesību principi nav attiecināmi uz izskatāmo administratīvo lietu.

[8] Nav pamatots pieteicēju arguments, ka tās nekad nav vērsušas savu darbību uz Latvijas Republiku, līdz ar to nav organizējušas azartspēles Latvijas Republikā.

Azartspēļu un izložu likuma 1.panta 6.punkts definē interaktīvā azartspēli kā azartspēli, kurā spēlētājs var piedalīties, izmantojot elektronisko sakaru pakalpojumus. Tāpat Azartspēļu un izložu likuma 43.pants nosaka, ka par azartspēļu organizēšanu ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību uzskatāma tādu azartspēļu organizēšana, kurās to dalībnieki kādu no dalībai šajās spēlēs nepieciešamajām darbībām veic vai var veikt, izmantojot elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību.

Aplūkojot minētās tiesību normas savstarpējā kopsakarā, secināms, ka kritērijs interaktīvo azartspēļu konstatēšanai ir spēlētāju (azartspēļu dalībnieku) spēja veikt kādu no dalībai azartspēlēs nepieciešamajām darbībām, izmantojot elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību.

Tiesa piekrīt inspekcijas konstatētajam, ka strīdus vietne ir pieejama Latvijas Republikas teritorijā, tai var piekļūt fiziskas personas (rezidenti), izmantojot Latvijas Republikas teritorijā licencētu interneta pakalpojumu sniedzēju sniegtos pakalpojumus (internetu) un var izveidot spēles kontu, reģistrējoties azartspēļu organizētāja datu bāzē. Minēto apstiprina monitoringa laikā veiktais ekrānšāviņš (*lietas 53.lapa*), no kura redzams, ka fiziskai personai izdevās reģistrēties vietnē, kur pieteicējas organizēja interaktīvās azartspēles. Apstāklis, ka fiziskām personām, izmantojot Latvijas Republikas teritorijā licencētu pakalpojumu sniedzēju sniegtos pakalpojumus, ir iespēja ne tikai piekļūt, bet arī reģistrēties vietnē, norāda uz spēlētāju (azartspēļu dalībnieku) spēju veikt vairākas no dalībai azartspēlēs nepieciešamajām darbībām, izmantojot elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību.

Ņemot vērā, ka pieteicējas nav izpildījušas Latvijas Republikā spēkā esošo tiesību normu prasības attiecībā uz licences saņemšanu, pieteicējas nav tiesīgas Latvijas Republikā organizēt interaktīvas azartspēles un likmju pieņemšanu.

[9] Pieteicējas uzskata, ka ir nepieciešams konstatēt, ka fiziskai personai no Latvijas Republikas bija iespējams iemaksāt dalības likmi. Tāpat pieteicējas norāda, ka nekad nav saņēmušas likmes no fiziskām personām, uz kurām būtu attiecināms Azartspēļu un izložu likuma 3.[1]pantā aizliegums piedalīties interaktīvās azartspēlēs, kas Latvijas Republikā tiek organizētas bez inspekcijas izsniegtas licences un to apstiprina inspekcijas monitoringa laikā uzņemtajos ekrānšāviņos attēlotais, ka inspekcijas izveidotajā kontā ir 0,00 *euro*.

Tiesa norāda, ka atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 1.panta 1.punktam azartspēle ir spēle, kurā fiziskā persona, iemaksājot dalības likmi, var iegūt laimestu, kas pilnīgi vai daļēji ir atkarīgs no veiksmes gadījuma vai apstākļiem, kuri iepriekš nav zināmi. Par azartspēli nav uzskatāma tāda spēle spēļu automātā, kurā vienīgais laimests ir bezmaksas spēle šajā spēļu automātā, kā arī spēle spēļu automātā ar mantiska rakstura laimestu (izņemot laimestu naudā), kura vērtība nav lielāka par 15 *euro*.

No minētās tiesību normas izriet, ka maksa par dalības likmi ir tikai viens no kritērijiem, lai spēli atzītu par azartspēli. Savukārt apstāklis, ka inspekcijas izveidotajā kontā ir 0,00 *euro*, nozīmē to, ka inspekcija nav pārskaitījusi naudas līdzekļus par veiktajām darbībām vietnē. Minētais nenozīmē, ka pieteicējas nekad nav saņēmušas likmes no fiziskām personām, uz kurām būtu attiecināms Azartspēļu un izložu likuma 3.[1]pantā aizliegums. Pieteicējas arī nav iesniegušas pierādījumus, kas apliecinātu, ka tās nav saņēmušas naudas līdzekļus no Latvijas Republikas rezidentiem par interaktīvo azartspēļu pakalpojumu sniegšanu.

Lietas materiāliem ir pievienots pieteicējas (*Onyxion Development Limited*) un AS „LPB Bank" 2020.gada 7.maija līgums „Par norēķinu karšu pieņemšanu internetā" Nr.31-21/29 (turpmāk – līgums). Līguma 2.1.punktā noteikts, ka līgums regulē pušu līgumiskās attiecības, kas saistītas ar karšu akceptēšanu un norēķinu veikšanu par pieteicējas E-veikalā pieejamām precēm un pakalpojumiem.

No līguma priekšmeta izriet, ka līgums tika noslēgts, lai veiktu savstarpējos norēķinus ar spēlētājiem. Minētais apstāklis norāda uz pieteicēju nodomu veikt licencējamu uzņēmējdarbību Latvijas Republikā.

[10] Pieteicējas uzskata, ka inspekcijas noteiktie ierobežojumi, kas pamatoti ar Kredītiestāžu likuma 65.panta ceturto daļu un Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 44.[2] panta pirmo un otro daļu nav samērīgi, jo nesasniedz Azartspēļu un izložu likuma 3.panta pirmās daļas un 46.panta otrās daļas mērķi.

Senāts ir vērtējis minēto ierobežojumu samērīgumu un atzinis, ka Kredītiestāžu likuma 65.panta ceturtās daļas un Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 44.[2] panta pirmās daļas jēga ir nodrošināt, lai nelicencētiem azartspēļu organizētājiem nebūtu iespējams veikt savu nelegālo darbību Latvijā. Vispārējs darījumu attiecību aizliegums starp šādu nelicencētu azartspēļu organizētāju un Latvijas kredītiestādēm un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem ir atbilstošs līdzeklis, kā sasniegt šo mērķi (*Senāta 2014.gada lēmuma lietā Nr. SKA-1255/2014 6.punkts*).

Pievienojoties minētajai Senāta atziņai, tiesa papildus norāda, ka Kredītiestāžu likuma 65.panta ceturtā daļa un Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 44.[2] panta pirmā un otrā daļa nodrošina, ka aizliegumam rīkot interaktīvās azartspēles bez nepieciešamas atļaujas saņemšanas nav tikai deklaratīvs raksturs.

[11] Izvērtējot pieteicēju argumentu, ka inspekcija nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 62.pantā noteikto uzklausīšanas pienākumu, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pieteicējas viedokļa noskaidrošana nav bijusi adekvāta (*Administratīvā procesa likuma 62.panta otrās daļas 3.punkts*).

[12] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst inspekcijas lēmumu par tiesisku, bet pieteicēju pieteikums līdz ar to ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt Kirasao reģistrētā uzņēmuma OnyxioN B.V. un Kiprā reģistrētā uzņēmuma Onyxion Development Limited pieteikumu par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2020.gada 26.oktobra lēmuma Nr.1590-Blok atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L.Andersone